

Ropa, zemní plyn. „Budete se muset přizpůsobit. A těžit méně.“ To si v OPEC líbit nenechali

- CZ24 News | 29. listopadu 2023

EU: „Budete muset vyrábět méně a zapojit se do přechodu na bezemisní energetiku a ekonomiku,“ vzkazuje Mezinárodní organizace pro energetiku směrem k ropnému a plynovému průmyslu. Je to podle její zprávy nevyhnutelné. To popudilo Organizaci zemí vyvážejících ropu, která se ohradila, že IEA své předpovědi a prognózy stále mění. A podezírá organizaci, že její rámec na posuzování souladu s cíli scénáře nulových emisí není nic jiného, než nástroj nátlaku na země vyvážející ropu či plyn.

Celkem nedávno byla zveřejněna zpráva Mezinárodní energetické agentury, tedy instituce sídlící v Paříži a vydávající analýzy a doporučení pro energetický sektor. IEA byla založena v roce 1974 po velké ropné krizi a sdružuje 31 států a dalších 13 je přidružených. Je mezi nimi i Česko; z velkých zemí jsou členy Spojené státy a Velká Británie, Turecko, Japonsko, Kanada i Austrálie a většina evropských zemí. Na práci IEA se podílí i Evropská komise.

Dotyčná zpráva se jmenuje Ropný a plynový průmysl v oblasti přechodu k nulovým emisím a má celkem 224 stran. Již v předmluvě se praví, že pro některé je tento průmysl překážkou, která musí být odstraněna na smetiště historie. Ale pro jiné jsou možnosti a kapitál v tomto průmyslu obsažené prostředkem pro změnu. I v tomto průmyslu jsou pak názory na přechod k bezuhlíkaté budoucnosti různé, od naprosté opozice přes neradostné přijetí až po aktivní vyhledávání nových příležitostí. A nyní prý nastává „moment pravdy“.

IEA ve zprávě soudí, že diskuse na toto „klíčové téma“ musí mít solidní faktovou základnu a analýza nesmí být založena na emocích a právě to prý organizace ve své zprávě poskytuje.

„Tato zpráva ukazuje, že (ropný a plynový) průmysl může a musí udělat mnohem víc, aby reagoval na hrozbu změny klimatu. Bez ohledu na to, jakou cestou se svět vydá, dopady změny klimatu se stanou v příštích letech viditelnější a závažnější, což zvýší tlak na všechny složky společnosti, aby hledaly řešení. Průmysl proto stojí před volbou – okamžikem pravdy – ohledně svého rozhodnutí o zapojení se do přechodu na čistou energii,“ tvrdí autoři.

A dodávají, že tento průmysl se zatím angažoval minimálně. „Méně než jedno procento investic do čistých zdrojů energie pochází z ropného a plynového průmyslu,“ varuje IEA s tím, že přechod na bezemisní zdroje zasáhne úplně všechna odvětví, která se v tomto průmyslu angažují. „Každá součást tohoto průmyslu musí reagovat,“ tvrdí.

„Nepříjemná pravda, které bude muset tento průmysl čelit, je, že úspěšný přechod na čistou energii bude vyžadovat mnohem menší poptávku po ropě a plynu, což znamená omezení těžby, nikoliv rozšiřování. Není jak z toho. Takže zatímco těžaři ropy a plynu budou muset omezit emise ve své produkci, včetně uniků metanu a spalování přebytků, naše výzva jde mnohem dál,“ píše IEA s tím, že tito výrobci budou muset akceptovat ekonomiku založenou na čisté energetice. Zpráva má pak ukazovat, jaké „příležitosti“ společnosti i ekonomiky založené na produkci ropy a plynu mají. A co pro ně skutečně znamená dodržení Pařížské dohody a cíle 1,5 °C.

Tato zpráva se dá vnímat jako neoficiální vzkaz organizaci OPEC, tedy Organizaci zemí vyvážejících

ropu, které v drtivé většině nejsou členy IEA. **[Ta každopádně vydala své vlastní stanovisko.](#)** Podle ní IEA problém popisuje extrémně zjednodušeně a „možná záměrně“ upozaduje problémy, jako jsou energetická bezpečnost a dostupnost. A nespravedlivě dělá z celého průmyslu viníka klimatické krize.

„Je ironické, že IEA, agentura, která v posledních letech opakovaně měnila svá tvrzení a prognózy, nyní oslovuje ropný a plynárenský průmysl a tvrdí, že se jedná o ‚okamžik pravdy‘. Způsob, jakým IEA v posledních dnech bohužel využila své platformy sociálních médií ke kritice a poučování ropného a plynárenského průmyslu, je přinejmenším nediplomatický,“ peskoval organizaci generální tajemník OPEC Hajtam ál-Gás. S dovětkem, že OPEC není organizace, která by ostatním nařizovala, co mají dělat.

OPEC pak považuje navrhovaný „rámec pro posouzení souladu společností s cíli scénáře nulových emisí“ za nástroj, jak omezit kroky zemí vyvážejících ropu tím, že se bude vyvíjet tlak na jejich ropné společnosti. Poukazuje na to, že podle Pařížské dohody má iniciativa vycházet zdola, tedy že si každá země rozhodne, jak přispěje, podle svých možností. Brojí proti tvrzení, že technologie, jako zachycování a ukládání uhlíku, jsou iluzí. Zvláště když do nich mnohé země OPEC investují.

„Ano, okamžik pravdy je skutečně tu. Musíme si uvědomit, že každá země má svou správnou cestu k energetické transformaci; potřebujeme záruky, že všechny hlasy budou vyslyšeny, ne jenom některé, a musíme zajistit, že energetická transformace zajistí ekonomický růst, zvýší společenskou mobilitu, zvýší energetickou dostupnost a zároveň sníží emise,“ říká dále ál-Gás.

[ZDROJ](#)